

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik
Departement for Fiskeri og Fangst
Mail: apn@nanoq.gl

1. november 2024

Avataasiorluni aalisarnermi aalisagaqatigiit assigiinngitsut pillugit 2025-mut TAC-mut siunnersuummut tusarniaanermut akissut

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiaup Aalisagaqatigiit assigiinngitsut pillugit TAC 2025-mut siunnersuummut tusarniaaneq oktoberip 17-nianni 2024 nassiuppaat tusarniaanermullu killiliunneqarluni novembarip 7-viat 2024.

Kalaallit Nunaata kitaani qaleralinniarneq:

Ukionut tullernut marlunnut siulianituulli siunnersuummik saqqummiussisoqarpoq. Siunnersuummi qaffariartoqalaartoq takuneqarsinnaavoq tassam taanna 1,1%-tiuvoq, pittanngoriaataalaarlunilu kingullertigut appariartarnernut. Nalorninartoqarnera tunngavilersuutigineqarluni annertuumik siunnersuuteqarnermi appariaateqartoqartarsimavoq, qaleraninniarfinni nunatta kitaata avataani ukiualunni misissuinerit ingerlanneqarsimannnginneri tunngavilersuutaasarsimapput. Massakkullu nuannaarutigaarpuit misissueqqitoqaqqitallernera, naak suli nalorninartutut nalilerneqartaralutoq. Pisassiissutissatut siunnersuut suli piareerneqarsimannngilaq, tassanilu aamma Canada utaqqimaarneqarpoq. Sulisitsisut taperserpaat, ukiumi siulianituulli, taava MSC-mik ilisarnaasersuisoqarnera isiginiarlugu, tassalu suleriuseq atorneqassasoq, taamaasillatalu aqutsinermut pilersaarut malissallugu.

Tunumi qaleralinniarneq:

Ukiut siuliinitut annertujaamik kinguarneqarpoq. Taamaammallu eqqaaqqikkusupparput aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut sinnerlugit, naammaginnisarput. Isumaqtuartarpugut, Islandip Kalaallit Nunaatalu akornanni isumaqatigiisummik uatsinnut immikkoortinneqartartut annikippallaartut, taakkulu qaffasinnerusariaqartut, oqaluttuarisaanermi qiviaraanni pisaqarsinnaanerput qaffasinnerusarmat, taamaammallu nunatsinni aalisariutaatilinnut immikkoortinneqartartut qaffasinnerusariaqarput. Sulisitsisuniillu ukiut siuliini oqaatigisartangarput innersuupparput: *"Ullumikkut ilisimatuussutsikkut paasisasat takutippaat Islandimiut qaleralinniarnerat Islandip avannamut kangiani pisartoq, taannalu allaalluni Qaleralik, maani nunatsinneersumut sanilliukkaanni, tassanilu agguasseqatigiissutaasartumiit Kalaallit Nunaata Islandillu akornanni. Taamaammat massakkumiit allaasumik agguassisoqartariaqarluarpoq, soorlu assersuutigalugu 50/50, siunissamilu Kalaallit Nunaannut 60%, Islandimullu 40% anguniartariaqarluarpoq"*

Sulisitsisuniit iluaraarput aalisarneqanngitsoortut 10% nuunneqarsinnaammata ukiup tullianut aalisarnissamut.

Saarullik:

Saarullinnik pisassiinissamut siunnersuut aallaaveqarpoq Saarullinnik aalisarnissamut aqutsinermut pilersaarummik suliaqarneq, tassailu kitaani sinerissap qanittuani, avataasiorluni saarullinniarneq nunatta kitaani tunumilu pineqarlutik.

Naak nunatta kitaani siunnersuineq pitsangorsimangaluartoq suli unammillingassaqarpoq soorlu tunumi saarullinnut aalisarsinnaanissamut siunnersuinermi. Sulisitsisulli nuannaarutigaat tamanna suliutigalu pilersaaruteqartoqarmat taamaasilluni paasissutissani pitsaanernik katersinissamut saarulliit ingerlaartarerannut tunngasut pineqarlutik, uanilu Islandip Kalaallit Nunaatalu imartaanni misissuisoqassalluni. Siunnersuineq pitsangortinniarlugu suli paasissutissarpassuarnik amingaateqarpugut, taamaammat pitsaasusoq aalisarnermik ingerlatsivut paasissutissanik katerseqataallutik suliaqarnerat, taakkumi aalisarnermik ingerlatsinermeersut nalitoorujussupput. Tamarmik siunnersuinerup pitsangornissaanut tunngavigissaartitsisuussapput. Aalisarnermik ingerlaqatartut kitaani tunumilu saarullinniarnermi aqutsinissamik pilersaarummik siunnersuummik suliaqarnermi soleqataapput, oqallitoqartaqaaq inuussutissarsiuteqartuniit, aqutsisuniit taavalu siunnersuisuniit. Novembarimi nunat marluk akornanni aalisarnermik isumaqatigiinniartoqassooq. Nalunngilarput Barentshavemi sarullittassat annertuumik appariartussaasut. Taannalu kinguneqassooq kilisaatit marluk pisassaminnek ikilileriffingeqarnissaannik, taakkulu

taarsertariaqassallutik. Kilisaatit marluk taakku immikkut 2.000 tonsinik amingaateqareerput. Taamaammat Dohrn Bankimi nammineerluta pisassiisarnerput siunnersuutigineqartoq 27.000 tonsinut qaffanneqartariaqarpoq 30.000 tonsinut.

Sulisitsisut tabel 2-mi pisassiissutissatut siunnersuutigineqartut sinneri tusaatissatut tiguagut.

Suluppaakkat Kalaallit Nunaata kitaani:

Ukiormanna aamma nunatta kitaani suluppaakkanik aalisartoqassanngitsoq siunnersuummiippoq. Sulisitsisut aammaarluta taakkartoqqikkusupparput 1.000 tonsinik pisassiisoqartariaqarpoq pisarisuukkatut imaluunniit pisassiissutit. Sulisitsisuniit tunngavilersuutigaarpot raajarniarnermi ristet atorneqarlermatali tunngavissaqalersimassasooq pisassiinissamut. Aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut kissaatigaat aalisarnerminngaanniiq peqassutsimut paasissutissanik katersisoqartariaqartoq. Siunnersuutigissavarputtaaq naammassineqarsinnaassutsumut misissuinertut ingerlanneqarsinnaasoq, suluppaagarniarneq tunaartareqqissaarlugu, taavalu 1.000 tonsit tikillugit pisarineqarsinnaassasut, taamaalilluni akilersinnaasumik aalisarneq misiligarneqarniassamat annertussutsinut soqtiginaateqarnersoq paasiniarlugu.

Suluppaakkat tunumi:

Tunumi suluppaakkat pillugit aalisarnermik ingerlatsinermi iliuusissatut siunnersuut suliarineqarnikuovoq, kinguneranillu suluppaakkat marluk pineqartartut immikkoortinnejarlutik.

S. men

Suluppaagaq itisoormioq (S. mentella) 2025-mi aalisarneqannginnissaanik siunnersuisoqarpoq, kisiannili pisarisuukkatut pisassiineq ajorinatigu.

Sulupaagarsuarmut (S. norvegicus) siunnersuineq qaffalaarpoq tamanna tusarluarnarpoq. Tamanna isumaqarpoq pisassiinerup qaffariaallanneranut. Nunat sineriallit akornanni isumaqatigiissutit naapertorlugit Nunatta pisassiissutit 11%-tii pisassatut pissarsiarisarpai, tamannalumi Sulisitsisuniit naammaginngilarput. Tunumi suluppaagarniarneq pillugu aqtsinermut pilersaarummik suliaqarnermi taaneqarpoq suffisarfuit annertuut ilagigat nunatta kangiata kujataatungaa, tamannalumi aamma apeqquserparput, tassami ilisimasaqarnerulerutta aalisangaq taanna pillugu, tamanna nunatsinut iluaqtaanerulerteriaqarpoq siunissami. Sulisitsisuniit iluaraarput aalisarneqanngitsoortut 10% nuunneqarsinnaammata ukiup tullianut aalisarnissamut.

Tinguttuut, Nunatta kitaani taavalu tunumi:

Oqaaseqaatisaqaqanngilagut uunga.

Tupissut, Nunatta kitaani tunumilu:

Oqaaseqaatisaqaqanngilagut uunga.

Nataarnaq, Nunatta kitaani tunumilu:

Immikkut pisarisoorinermut kitaani pisassiisoqartariaqarsoraarput 1.000 tonsinik soorlu tunumisut. Inuussutissarsiutigalugu aalisarneqarluni misissorneqartariaqarpoq.

Qeeraq – Qeeraaraq taavalu milalik:

Oqaaseqaatisaqaqanngilagut uunga.

Uiluiit:

Uiluinniarneq ukiuni arlalinni allannguuteqarani ingerlavoq, pisassiinerit assigiit ukiumiit ukiumut. Uiluiit pillugit siunnersuisoqarneq ajorpoq, peqarneranillu tunngasunik paasissutissat killeqartupilussuullutik. Sulisitsisuniit suli isumaqarpugut aalisarsinnaassuseq tassunga aalisarnermut tunngatillugu qimerloorneqartariaqaraluartoq, ukiumut pisassat tamakkerneqarniassammata, ukiummi tamaasa takusinnaavarput pisassiissutaasut tamakkerneqarneq ajortut.

Høring vedrørende TAC for visse havgående arter for 2025

Department for Fiskeri og Fangst har sendt forslag til TAC for 2025 for visse arter i høring den 17. oktober 2024 med høringsfrist til den 7. november 2024.

Hellefisk Vestgrønland:

Der kommer en rådgivning for toårige periode i lighed med tidligere år. Årets rådgivning er en lille stigning på 1,1% modsætning til faldende tendens der har været. Tidligere års rådgivning har været ude fra forsigtighedsprincippet pga. at der har ikke været biologiskundersøgelser af udenskærsk fiskeri efter hellefisk i Vestgrønland i nogle årene. Videnskabelige undersøgelser er i gang igen, hvilket er glædeligt, selvom der skulle være store usikkerheder. Ingen er kvoteforslaget ikke endelige på plads, her venter vi igen på Canada's stillingtagen til kvoteforslaget. Grønlands Erhverv støtter, i lighed med tidligere år, også set i lyset af at fiskeriet har MSC certifikat, den strategi der blev valgt, dvs. vi følge forvaltningsplanen.

Hellefisk Østgrønland:

Det er endnu en betragtelig nedgang som vi oplever de sidste par år. Vi vil igen fra fiskerierhvervets side gøre vores utilfredshed gældende her. Vi har altid ment, at aftalen mellem Island og Grønland bør kigges på, hvor vi ønsker at andelen til Grønland på 37,6% bør forhøjes blandt andet pga. at man i Grønland historisk har været bedre fangstrater, og bør derfor betyde større andel til Grønlandske rederier.

Grønlands Erhverv vil igen henlede til tidligere års udmelding: *"Blandt andet er der allerede nu videnskabeligt dokumenteret, at hellefisken, som islændingene fisker på i nordøstlige Island, tilhører en anden bestand, end den fællesbestand, som i dag fordeles mellem Grønland og Island. Derfor bør det allerede nu sættes en anden fordeling, f.eks. 50/50, og kan sættes til 60% til Grønland og 40% til Island fremadrettet."*

Grønlands Erhverv er tilfreds med at vi kan overføre 10% af uopfisket kvoter til efterfølgende år.

Torsk:

Forslag til TAC for fiskeri efter Torsk tager udgangspunkt i et arbejde med forslag til Forvaltningsplan for torsk i Grønland, hvor der er forslag til TAC for områderne kystnært fiskeri efter torsk i Vestgrønland, havgående fiskeri efter torsk i Vestgrønland og Østgrønland.

Selvom rådgivningen for Vestgrønland er bedre funderet, så er der stadigvæk udfordringer med den Østgrønlandske rådgivning for fiskeri efter torsk. Grønlands Erhverv er dog glad for at der er en strategi for at aklare manglende oplysninger omkring migration mellem Grønland og Island. Der er stadigvæk en hel del informationer som der mangles for at forbedre rådgivningen, derfor er det godt at erhvervet også deltager i den værdifulde indsamling af data fra fiskeriet. Alle sammen har til sigte at gøre rådgivningen mere robust.

Fiskerierhvervet har været med udviklingen af forvaltningsplan for fiskeri efter torsk i Vest- og Østgrønland, og der er diskuteret meget mellem Erhvervet, forvaltningen og rådgivningen. Der kommer bilaterale forhandlinger i november måned. Vi ved, at Torskekvoteerne i Barentshavet kommer til at falder betragteligt. Det betyder at der er to fartøjer som kommer til at miste kvoter og skal kompenseres. I forvejen mangler der 2.000 tons pr. fartøj. Derfor bør den autonome TAC for torsk i Dohrn Bank være på minimum 30.000 tons, i stedet for 27.000 tons. Grønlands Erhverv tager resten af forslag til TAC opstillet i tabel 2 til efterretning.

Rødfisk Vestgrønland:

Rådgivningen for fiskeri efter rødfisk i Vestgrønland er igen på ingen fiskeri. Grønlands Erhverv vil igen i år, nævner, at der bør fastsættes en kvote på 1.000 t som bifangstkvote eller som kvote. Argumentet er igen, at siden indførelse af riste i rejefiskeriet, bør der være grundlag for at fastsætte en kvote. Fiskerierhvervet mener forsæt, at der skal indsamles viden om bestanden via kommersiel fiskeri. Dette kan ske som et gennemførighedsstudie på målrettet fiskeri efter rødfisk på op til 1.000 tons, så det kan afprøves om den kan fiskes i kommersielt interessante mængder.

Rødfisk Østgrønland

Der er lavet udkast til Forvaltningsplan for rødfisk i Østgrønland, hvilket har ledt til en adskillelse af rådgivning for de to arter der opræder i Østgrønland.

For S. mentella for 2025, er rådgivningen ingen fiskeri, dog er vi tilfreds med at der stilles en bifangstkvote.

For S. norvegicus er der stigning i rådgivningen, hvilket er glædeligt. Hvilket betyder at der er en smule stigning af forslag til TAC for Grønland. Iht. kyststatsaftalen så tilfalder 11% af kvoten Grønland, hvilket vi fra Grønlands Erhverv ikke er helt tilfreds med. I forbindelse med udarbejdelsen af Forvaltningsplanen for rødfisk i Østgrønland, så blev der nævnt at gydeområdet ligger i Sydøstgrønland, hvilket vi også sætter spørgsmålstege til, idet bedre viden bør kunne tilgode sig i Grønland på sigt.

Grønlands Erhverv er tilfreds med at vi kan overføre 10% af uopfisket kvoter til efterfølgende år.

Brosme, Vestgrønland og Østgrønland:
vi har ikke bemærkninger.

Skolæst I Vestgrønland og Østgrønland:
Ingen bemærkninger.

Helleflynder i Vestgrønland og Østgrønland:
Der bør fastsættes en bifangstkvote på 1.000 t. i Vestgrønland ligesom Østgrønland. Bestanden bør undersøges via kommercielfiskeri.

Havkat – pletter og stribet:
Ingen bemærkninger.

Kammuslinger:
Fiskeriet efter Kammuslinger har i hel del år været uændret, hvor der er samme kvoter for fiskeriet i forhold til foregående år en del år. Der er ikke rådgivning for arten, og der er stadigvæk sparsomme informationer vedrørende bestanden. Grønlands Erhverv mener forsigtigt, at der bør kigges på kapaciteten til at kunne fiskekvoten op, idet der ses hvert år, at kvoten ikke bliver opfisket.

Med venlig hilsen

Bent Sørensen | Grønlands Erhverv